

सूर्योदय नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८०।०५।२५

प्रस्तावना : नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्रको विकास निर्माण सम्बन्धी कार्य संचालनको लागि नगरपालिकाले उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकोले

सूर्योदय नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ बमोजिम सूर्योदय नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाइ लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम सूर्योदय नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले उपभोक्ता समितिको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "आयोजना" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिका वा सो अन्तर्गतको वडावाट पूर्ण वा आंशिक लागत साझेदारीमा सञ्चालित योजना वा कार्यक्रम वा आयोजना वा परियोजनालाई सम्झनुपर्छ र यसले नगर सभाबाट स्वीकृत भएको गैर सरकारी संघ सस्था, गैर नाफामूलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाको आयोजना समेतलाई जनाउनेछ ।

(ग) "उपभोक्ता" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने आयोजना सञ्चालन हुने क्षेत्र भित्रका व्यक्तिलाई जनाउछ ।

(घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि उपभोक्ताले आफूहरू मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "कार्यालय" भन्नाले नगरकार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँछ । सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाई बुझाउनेछ ।

(च) "कार्यपालिका" भन्नाले नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "ठूला मेशिनरी तथा उपकरण" भन्नाले वातावरणलाई अत्यधिक ह्रास पुर्याउने प्रकृतिका ठूला मेशिनरी, उपकरण (बुलडोजर, एक्साभेटर जस्ता) र श्रममूलक प्रविधिलाई विस्थापित गर्ने खालका मेशिनरी तथा उपकरण सम्झनु पर्दछ ।

(ज) "पदाधिकारी" भन्नाले उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(झ) "वडा" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिका भित्रका वडालाई सम्झनु पर्दछ ।

- (अ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले आयोजना सञ्चालन भएको वडाको वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) "सदस्य" भन्नाले उपभोक्ता समितिका सदस्यलाई जनाउनेछ र सो शब्दले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई समेत जनाउनेछ ।
- (ठ) "सम्झौता" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यालय र उपभोक्ता समितिबीच भएको लिखित करारनामा वा कबुलियतनामालाई जनाउनेछ ।

- ३. कार्यविधिको पालना गर्नुपर्ने:** (१) नगरपालिका भित्र कार्यान्वयन हुने आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, मर्मत सम्भार कार्य गर्नको लागि गठन हुने उपभोक्ता समितिले पूर्णरूपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कुल लागत रु.पच्चीस लाखसम्म भएको तथा स्थानीय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने आयोजनाको कार्यान्वयन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-२

उपभोक्ता समितिको गठन, दर्ता र सञ्चालन

- ४. उपभोक्ता समिति गठन र दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) उपभोक्ता समिति गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (क) आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरूको आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित आयोजनास्थलमा नै सात देखि एघार (७ देखि ११ जना) सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) समिति गठनको लागि आम भेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको बिषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन (७ दिन) अगावै सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) नगरपालिका स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहबरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) वडास्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयले तोकेको कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (ङ) उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी कार्यालयको प्रतिनिधिले गराउनु पर्नेछ ।
- (च) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्बन गर्नु पर्ने छ । समितिमा कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तिमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।
- (छ) एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एकजना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।
- (ज) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरूको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिने छ ।
- (झ) उपभोक्ताहरूको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।

- (अ) उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नुपर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा सस्थालाई ठेक्कामा दिई गर्न गराउन पाइने छैन ।
- (ट) रु १० लाखसम्म लागत अनुमान भएका आयोजना कार्यान्वयनको लागि आयोजना कार्यान्वयन हुने सम्बन्धित वडा कार्यालयमा उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नु पर्नेछ । रु १० लाखभन्दा बढी लागत अनुमान भएका आयोजना कार्यान्वयनको लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- (ठ) उपभोक्ता समिति दर्ताको लागि अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा उपभोक्ता समितिको विधान तयार गरी अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ड) उपभोक्ता समिति दर्ता भए पश्चात् अनुसूची ३ बमोजिम दर्ता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनुपर्दछ ।
- (ढ) उपभोक्ता समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिनाभित्र साधारण सभा गरी समिति नवीकरण गराउनुपर्नेछ ।
- (ण) कार्यालयले आयोजना सञ्चालन एवम् कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समितिको अभिलेख अनुसूची ४ बमोजिमको ढाँचामा व्यवस्थित गर्नु पर्नेछ ।

५. उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता: (१) उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

- (क) सम्बन्धित आयोजना क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा
- (ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको
- (ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको
- (घ) नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने कर तथा दायित्व बाँकी नरहेको
- (ङ) सरकारी बाँकी बक्यौता वा पेशकी फछ्छ्यौट गर्न बाँकी नरहेको
- (च) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको ।
- (२) दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न पाइने छैन ।

६. उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्ने,
- (ख) उपभोक्ताहरुलाई कार्यालयबाट प्राप्त सूचना तथा मार्गदर्शनको जानकारी गराउने,
- (ग) सम्झौता बमोजिम कार्य शुरु गर्दा कार्यालयबाट आवश्यक निर्देशन प्राप्त गर्नु पर्ने भए प्राप्त गरेर मात्र शुरु गर्ने,
- (घ) उपभोक्ता समितिको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरुको कार्य विभाजन र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने,
- (ङ) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

- (च) सम्झौता बमोजिमको कामको परिमाण, गुणस्तर, समय र लागतमा परिवर्तन गर्नु पर्ने देखिएमा कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने,
- (छ) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।
- (ज) नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट हस्तान्तरण भएपछि आयोजनाको स्वामित्व लिने र नियमित मर्मत सम्भार गराउने

परिच्छेद – ३

कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन

- ७. आयोजना कार्यान्वयन:** (१) कार्यालयले आर्थिक वर्ष शुरु भएको ३० दिन भित्र उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने आयोजना, परियोजना र कार्यक्रमहरू पहिचान/छनौट गरी कार्यान्वयन योजना बनाउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन पश्चात आयोजनाको ड्रईङ, डिजाईन र लागत अनुमान स्वीकृत गरी उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (२) आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि उपभोक्ता समिति र कार्यलयबीच अनुसूची ५ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उपभोक्ताको लागत सहभागिता वापत नगद वा श्रमदान वा स्थानीय सामग्री वापत कूल लागत अनुमानको न्यूनतम बीस प्रतिशत लागत सहभागिता गर्नु पर्नेछ ।
- (४) आयोजनाको प्रकृति हेरी नगर कार्यपालिकाले लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात (नगद वा श्रमदान वा स्थानीय सामग्री) तोक्न सक्नेछ ।
- ८. आयोजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरू:** (१) उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा तपशिलमा उल्लिखित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ :
- (क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि
- (ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूको नागरिकताको प्रतिलिपि र तिरो तिरेको रसिद
- (ग) आयोजनाको लागत अनुमान विवरण
- (घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवार पदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय
- (ङ) आयोजनाको कार्यान्वयनको कार्य तालिका ।
- (च) खाता सञ्चालन गर्ने पदाधिकारी तोकिएको निर्णय र खाता सञ्चालनको लागि आवश्यक कागजातहरू
- ९. उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास:** (१) कार्यालयले आयोजनाको कार्यान्वयन अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई निम्न विषयमा अभिमुखीकरण गर्नु पर्नेछ
- (क) उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार,
- (ख) सम्पादन गर्नु पर्ने कामको विवरण, काम सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि, लागत र उपभोक्ताको योगदान
- (ग) निर्माण सामग्रीको गुणस्तर र परिमाण
- (घ) खरिद, रकम निकास प्रकृया, खर्चको लेखाकन र अभिलेख व्यवस्थापन

(ड) कार्यान्वयन र अनुगमन प्रकृया

(च) सार्वजनिक परीक्षण, योजनाको फरफारक र हस्तान्तरण

(छ) अन्य आवश्यक विषयहरु ।

१०. खाता सञ्चालन: (१) उपभोक्ता समितिको खाता कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) समितिको खाता अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव गरी तीन जनाको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ । खाता सञ्चालकहरुमध्ये कम्तिमा एकजना महिला हुनु पर्नेछ ।

११. भुक्तानी प्रकृया: (१) आयोजनाको भुक्तानी दिँदा उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको बैंक खातामार्फत दिनु पर्नेछ

। उपभोक्ता समितिले एक व्यक्ति वा संस्थालाई एकलाख भन्दा माथिको रकम भुक्तानी गर्दा चेक मार्फत मात्र गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता बमोजिमको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र अन्य आवश्यक कागजातको आधारमा किस्तागत र अन्तिम भुक्तानी दिईनेछ ।

(३) उपभोक्ता समितिले सम्पादन गरेको काम र भएको खर्चको विवरण समितिको बैठकबाट निर्णय गरी भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजात सहित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी हुनु भन्दा अगावै कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(५) आयोजना सम्पन्न भई फरफारक गर्नु भन्दा अगावै उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रूपमा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा अनुसूची ६ बमोजिम हुनेछ ।

(६) उपभोक्ता समितिले आफूले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना अनुसूची ७ बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

(७) आयोजनाको कुल लागत रु.३ लाख भन्दा बढी भएका आयोजनाहरुको हकमा उपभोक्ता समितिले काम शुरु गर्नु भन्दा अगावै आयोजनाको नाम, लागत, लागत साझेदारीको अवस्था, काम शुरु र सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि समेत देखिने गरी तयार गरिएको अनुसूची ८ बमोजिमको ढाँचामा आयोजना सूचना पाटी आयोजना स्थलमा राख्नु पर्नेछ ।

(८) उपभोक्ता समितिलाई सम्बन्धित कार्यालयले ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान तयार गर्ने, प्राविधिक सल्लाह दिने, जाँचपास गर्ने लगायत अन्य प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ । आयोजना कार्यान्वयनको समयमा कुनै कारणबाट कार्यालयले प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउन नसकेमा कार्यालयको पूर्व स्वीकृति लिइ सम्झौतामा उल्लेख गरी तोकिएको खर्चको सीमा भित्र रही उपभोक्ता समितिले करारमा प्राविधिक नियुक्त गर्न वा प्राविधिक सेवा लिन सक्नेछ । तर, ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र भुक्तानी सिफारिसको कार्य कार्यालयबाट नै हुनेछ ।

(९) उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने आयोजनाहरुको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि, सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिको हुनेछ ।

(१०) अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति, प्राविधिक कर्मचारी र सम्बन्धित कर्मचारीलाई नगर कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम वार्षिक रूपमा उचित पुरस्कार प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(११) तोकिएको समयमा उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा, सम्झौता हुन नसकेमा वा सम्झौताको शर्त बमोजिम कार्य सम्पादन हुन नसकेमा कार्यालयले अन्य प्रकृयाद्वारा काम गराउन सक्नेछ ।

१२. निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजना गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ । गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नको लागि अन्य कुराहरुको अतिरिक्त निम्न विषयहरु पूर्ण रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।

(क) निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर: निर्माण सामाग्री ड्रइङ, डिजाईन र स्पेसिफिकेसन बमोजिमको गुणस्तर कायम गर्नु पर्नेछ ।

(ख) निर्माण विधि र प्रकृयाको गुणस्तर: निर्माण विधि र प्रकृया कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्नेछ

(ग) निर्माण कार्यको दिगोपना: उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएको योजनाको दिगोपनाको लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(घ) गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी: उपभोक्ता समिति मार्फत हुने कामको निर्धारित गुणस्तर कायम गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यको लागि कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।

(ङ) लगत राख्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिबाट हुने कामको सम्झौता बमोजिमको समय, लागत र गुणस्तरमा सम्पन्न हुन नसकेमा सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीलाई सचेत गराउने र प्रकृति हेरी आवश्यकता अनुसार कारवाही गर्न सक्नेछ । त्यस्ता उपभोक्ता समितिको लगत राखी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई निश्चित समयसम्मको लागि अन्य उपभोक्ता समितिमा रही काम गर्न निषेध गर्नेछ ।

१३. आयोजना अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालित आयोजना सूर्योदय नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिको कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ को दफा ३, ८ र ९ बमोजिमको अनुगमन समितिद्वारा अनुगमन सुपरीवेक्षण हुनेछ ।

(२) आयोजना तोकिएको गुणस्तर, परिमाण र समयमा सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी आयोजनाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न दफा ४ (१) (क) बमोजिमको भेलाबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक आयोजना स्तरीय अनुगमन समिति समेत गठन गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम गठित आयोजना स्तरीय अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) आयोजनाको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा, व्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ख) आयोजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका अनुसार काम भए नभएको यकीन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने,

(ग) आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

१४. आयोजना जाँचपास फरफारक सम्बन्धी व्यवस्था: (१) उपभोक्ता समितिमार्फत कार्यान्वयन भएका रु २० लाखभन्दा बढी लागत अनुमान भएका आयोजना सम्पन्न भए पश्चात् सम्बन्धित प्राविधिकले पेश गरेको अन्तिम मूल्यांकन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा आयोजना जाँचपास तथा फरफारक समितिले जाँचपास गर्नुपर्नेछ ।

(२) आयोजनाको जाँचपास र फरफारक समिति तपशिल बमोजिम हुनेछ ।

(क) नगर स्तरीय आयोजना जाँचपास तथा फरफारक समिति:

१. नगर प्रमुख वा निजले तोकेको पदाधिकारी	- संयोजक
२. सम्बन्धित विषयगत समितिको संयोजक	- सदस्य
३. आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	- सदस्य
४. सामाजिक विकास शाखा प्रमुख	- सदस्य
५. योजना शाखा प्रमुख	- सदस्य सचिव

(ख) वडा स्तरीय आयोजना जाँचपास तथा फरफारक समिति:

१. वडाअध्यक्ष वा निजले तोकेको सदस्य	- संयोजक
२. वडाको महिला सदस्य वा दलित महिला सदस्य	- सदस्य
३. वडा सचिव वा निजले तोकेको कर्मचारी	- सदस्य सचिव

(३) नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयको जाँचपास तथा फरफारक समितिले विषयगत कार्यालय, अन्य निकाय वा संघ-संस्थाबाट सञ्चालित आयोजनाको सम्बन्धित निकायबाट कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि आवश्यक जाँचबुझ गरी ३० दिनभित्र जाँचपास गर्नुपर्नेछ ।

(४) नगर कार्यपालिका, वडा समितिले आयोजना जाँचपास भएपछि फरफारक गरिदिनु पर्नेछ । फरफारक भएका आयोजनाहरूको नगर सभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१५. मर्मत सम्भार तथा आयोजना हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि कार्यालयले सो आयोजनाको रेखदेख, मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी तोकी अनुसूची ९ बमोजिमको ढाँचामा आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था वा आयोजना सञ्चालनको अख्तियारी पाएको निकायलाई हस्तान्तरण गर्नेछ ।

(२) समितिले उपदफा (१) बमोजिम हस्तान्तरित आयोजनाबाट सेवा उपयोग गरे वापत उपभोक्ता समितिले नगरको प्रचलित कानून बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी सेवा शुल्क तोक्न सक्नेछ ।

(३) उपभोक्ता समितिले उपदफा (२) बमोजिम तोकेको सेवा शुल्क जम्मा गर्न कोष खडा गरी सोही कोषबाट आयोजनाको सञ्चालन र मर्मत सम्भार गर्नुपर्नेछ ।

(४) आयोजनाको लागत अनुमानमा उल्लेख गरेको मर्मत सम्भार कोषमा उपलब्ध गराउन छुट्याइएको रकम आयोजना हस्तान्तरण भएपछि मात्र समितिको कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

(५) मर्मत सम्भार कोषको खाता उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

(६) उपभोक्ता समितिको साधारण सभाबाट मर्मत सम्भार कोषबाट भएको खर्चको विवरण पेश गरी अनुमोदन गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद- ४

विविध

१६ अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिने: यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह, सामुदायिक संस्था जस्तै सामुदायिक वन, सामुदायिकस्तरका सहकारी संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषि समूह, कानून बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरूबाट स्थानीय उपभोक्ताहरूको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा यस्ता संस्थाहरूबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य संचालन गर्न/गराउन सकिने छ ।

१७. सहजीकरण र सहयोग गर्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिले आयोजनाको सुपरीवेक्षण, अनुगमन/निरीक्षण गर्न कार्यालयबाट आएको अनुगमन समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउने तथा आयोजनास्थल अनुगमनको लागि सहजीकरण र सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

१८. उपभोक्ता समितिको दायित्व: (१) उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा कार्यालयले तोकेका शर्तहरूको अतिरिक्त निम्न दायित्व वहन गर्नु पर्नेछ ।

(क) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत सम्भार गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कार्य,

(ख) आयोजना कार्यान्वयनबाट पर्न सक्ने वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,

(ग) अन्य आयोजनाहरूसँग अन्तरसम्बन्ध कायम गर्नुपर्ने,

(घ) असल नागरिकको आचरण पालना गर्नुपर्ने ।

(ङ) उपभोक्ता समितिले आयोजनाको फरफारकको लागि कार्यालयमा कागजात पेश गर्दा अनुसूची १० बमोजिमको ढाँचामा आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१९. उपभोक्ता समितिको निरन्तरता: (१) सार्वजनिक निर्माण कार्यको लागि गठन भएको उपभोक्ता समिति प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा सूचीकरण भएको अवस्थामा निरन्तर रही रहनेछ । यस्ता समिति वार्षिक रूपमा नवीकरण गरेको आधारमा आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न हुनेछ ।

२० उपभोक्ता समितिको नवीकरण सम्बन्धी ब्यवस्था (१) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६० दिनभित्र उपभोक्ता समिति नवीकरणका लागि देहायका कागजात सहित उपभोक्ता समिति दर्ता कायम रहेको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(१) उपभोक्ताको आमभेलाको उपस्थिति र निर्णय

(२) उपभोक्ता समितिको वार्षिक आय ब्ययको स्वीकृत विवरण

२०. मापदण्ड बनाउन सक्ने: (१) आयोजनाको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि कार्यालयले अनुगमन, मुल्याङ्कन गरी सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई सल्लाह, सुझाव र आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिने तथा समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजनाको प्रकृति हेरी गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने प्रयोजनको लागि नगर कार्यपालिकाले थप मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

२१. बचाउ: (१) यस कार्यविधिमा भएको कुनै पनि व्यवस्था प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

अनुसूची १
(कार्यविधिको दफा ४ (१) ठ संग सम्बन्धित)
उपभोक्ता समितिको विधानको नमुना

.....उपभोक्ता समितिको

विधान, २०....

प्रस्तावना: इलाम जिल्ला सूर्योदय नगरपालिका वडा नं.....मा संघीय सरकार/प्रदेश सरकार/ सूर्योदय नगरपालिका/अन्य संघ संस्थाबाट आ.व. २०.../.....मायोजना निर्माण/मर्मत/संचालन गर्नको लागि बजेट विनियोजन गरिएकोमा उक्त बजेट कार्यान्वयन गर्नको लागि सूर्योदय नगरपालिकाबाट जारी गरिएको सूर्योदय नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० भएको व्यवस्था बमोजिम उक्त योजना प्रभावकारी र पारदर्शी ढंगबाट संचालन गर्न आवश्यक देखिएको र यस उपभोक्ता समिति सूर्योदय नगरपालिकामा दर्ता गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

यो उपभोक्ता समितिको विधान तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि सूर्योदय नगरपालिका समक्ष पेश गरिएको छ ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यस बिधानको नाम ".....उपभोक्ता समितिको विधान, २०....." रहने छ ।
(ख) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगाना: यस उपभोक्ता समितिको कार्यालय इलाम जिल्ला, सूर्योदय नगरपालिका वडा नं.मा रहनेछ ।

२. परिभाषा: बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस बिधानमा,

- (क) "बिधान" भन्नाले "..... उपभोक्ता समिति", को विधान, २०..... लाई सम्झनु पर्दछ ।
(ख) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले ".....उपभोक्ता समिति" लाई सम्झनु पर्दछ ।
(ग) "कार्य समिति" भन्नाले ".....उपभोक्ता समिति" अन्तर्गतको कार्य समिति भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
(घ) "कार्य समितिको सदस्य" भन्नाले यस बिधान बमोजिम गठित कार्य समितिको पदाधिकारीहरूलाई जनाउँदछ ।
(ङ) "आर्थिक वर्ष" भन्नाले हरेक बर्षको श्रावण १ गते देखि असार मसान्तसम्मको अवधिलाई जनाउनेछ ।
(च) "स्थानिय अधिकारी" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जनाउँदछ ।
(छ) "स्थानिय तह" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिकालाई जनाउँदछ ।
(ज) "शाखा" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिकाका अन्तर्गतका शाखा भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
(झ) "वडा कार्यालय" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिका भित्रका वडा कार्यालयहरू भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
(ञ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले सूर्योदय नगरपालिका भित्रका वडाका निर्वाचित वडा अध्यक्ष भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
(ट) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा सूर्योदय नगरपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० लाई जनाउँछ ।

परिच्छेद -२
उपभोक्ता समितिको स्थापना

३. संस्थाको स्थापना:

- (१) यस बिधानको प्रस्तावना अनुसारको कार्य गर्ने गरी "..... उपभोक्ता समिति" नामक संस्थाको स्थापना गरिएको छ ।
- (२) संस्थाको सबै काम कारबाहीको निमित्त अनुसूची-ख बमोजिमको आफ्नो छुट्टै छाप र कार्यालय हुनेछ ।
- (३) संस्था एक अविछिन्न उत्तराधिकारवाला, स्वशासित र सु-संगठित संस्था हुनेछ ।
- (४) संस्थाले एउटा कृत्रिम ब्यक्ति सरह गर्ने सम्पूर्ण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (५) संस्था/उपभोक्ता समितिले कानून बमोजिम गर्न मिल्ने योजनासंग सम्बन्धित सबै कार्यहरू गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-३

उद्देश्य

४. उपभोक्ता समितिको उद्देश्य यस प्रकार रहने छ:

- (क) योजना संचालनको कार्य दिगो र गुणस्तरयुक्त तरिकाले गर्ने ।
- (ख) योजना सञ्चालन गर्न स्थानीय श्रम, सिप तथा स्रोतको परिचालन गर्ने र गराउने ।
- (ग) योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत परिचालन गर्न सरकारी तथा गैरसरकारी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहसँग सम्पर्क राख्ने, सहयोग जुटाउने र आवश्यक सम्झौता गर्ने ।
- (घ) योजना सम्बन्धी आवश्यक सल्लाह प्रदान गर्ने र गर्न लगाउने ।
- (ङ) उल्लेखित उद्देश्यहरू पूरा गर्न आईपर्ने अन्य जुनसुकै काम गर्ने र गराउने ।
- (च) योजना निर्माण गर्नको लागि श्रोत नपुग भएमा आर्थिक संकलन गरी नियमित रूपमा योजनाको मर्मत सम्भार, निरीक्षण तथा अनुगमनको ब्यबस्था मिलाउने ।
- (छ) योजनाको निर्माण तथा संचालनको कार्य गर्दा सूर्योदय नगरपालिका तथा वडा कार्यालयसंग समन्वय गरी कार्य संचालन गर्ने ।
- (ज)
- (झ)
- (ञ)

५. उपभोक्ता समितिको सदस्यता कायम रहने:

- (१) योजना कार्यान्वयन हुने प्रभावित क्षेत्र भित्रबाट वडा कार्यालयका जनप्रतिनिधिको रोहवरमा गठित अध्यक्ष लगायतका अन्य सदस्यहरू उपभोक्ता समितिका सदस्य हुनेछन् ।
- (२) उपभोक्ता समितिमा देहायका व्यक्तिहरू सदस्य हुन सक्ने छैनन् ।
 - (क) नेपाली नागरिकता नलिएको ब्यक्ति ।
 - (ख) मानसिक सन्तुलन ठिक नभएको ब्यक्ति ।
 - (ग) कुनै अर्को उपभोक्ता समितिमा रहेर कार्य गरिरहेको व्यक्ति ।
 - (घ) योजना प्रभावित क्षेत्र भन्दा बाहिरको व्यक्ति ।
 - (ङ) सरकारी सम्पत्ति हिनामिना गरी अभियोग लागेको व्यक्ति ।
 - (च) कुनै फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरिएको व्यक्ति ।

६. सदस्यता शुल्क:

(१) उपभोक्ता समितिमा रहने व्यक्तिलाई सदस्यता शुल्क लाग्ने छैन ।

७. सदस्यता कायम नरहने: देहायको अबस्थामा उपभोक्ता समितिको सदस्यता कायम रहने छैन

(१) ऐन कानून बिपरित कार्य गरेको पाइएमा ।

(२) उपभोक्ता समितिको निर्णयलाई अटेर गरी पालना गरेमा तथा योजना निर्माणमा अवरोध सिर्जना गरेमा ।

(३) उपभोक्ता समितिको कुनैपनि सदस्यले आफ्नो स्वइच्छाले सदस्यता खारिज गरी पाउँ भनि राजीनामा दिएमा।

(४) उपभोक्ता समितिको सदस्यको मृत्यु भएमा ।

८. उपभोक्ता समितिको गठन, बैठक तथा कार्यविधि:

(१) उपभोक्ता समितिमा कम्तिमा ७ जना र आवश्यकता अनुसार सो भन्दा बढी सदस्य रहन सक्नेछन् ।

(२) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा वडा कार्यालयको निर्वाचित जन प्रतिनिधिको रोहवरमा गठन गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशिताको सिद्धान्त अवलम्बन गर्नुपर्नेछ र उपभोक्ता समितिमा अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये एक जना महिलाको अनिवार्य सहभागिता सहित कम्तिमा ३३% महिला सहभागिता हुनुपर्नेछ ।

(४) उपभोक्ता समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्न सक्नेछ ।

(५) कम्तिमा कुल सदस्य संख्याको एकाउन्न प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको संख्या गणपुरक भएको मानिने छ ।

(६) यस बिधानमा अन्य ब्यबस्था भएकोमा बाहेक बैठकको सामान्य बहुमतको आधार निर्णय लिने सक्नेछ ।

(७) उपभोक्ता समितिले आफ्नो कार्यविधि आफैं बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -५

उपभोक्ता समिति

९. उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

(१) उपभोक्ता समितिको बैठकले गरेका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने ।

(२) संस्थाको आर्थिक तथा प्रगति प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।

(३) उपभोक्ता समितिबाट संचालन गरिने चल अचल सम्पतिको रेखदेख, संरक्षण, मर्मत संभार गर्ने ।

(४) यस विधानमा व्यवस्था भए वाहेक संस्थाको उद्देश्य पुरा गर्न आइपर्ने सम्पूर्ण काम गर्ने ।

१०. उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार: उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) अध्यक्ष:

(क) उपभोक्ता समितिको बैठक बोलाउने ।

(ख) उपभोक्ता समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।

(ग) आवश्यकता अनुसार अन्य क्षेत्रमा समितिको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने ।

(घ) आवश्यकता अनुसार उपभोक्ता समितिको तर्फबाट संघ/संस्था, सरकारी वा गैर सरकारी निकायसँग सम्झौता गर्ने ।

(ङ) समितिको बैठकमा मत विभाजन गर्दा मत बराबर हुन आएमा निर्णायक मत दिने ।

(च) समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने तथा आवश्यकता अनुसार अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने ।

- (छ) संस्थाको काम कारवाही सुपरिवेक्षण गर्ने ।
 (ज) विधान अनुसार सम्पूर्ण काम गर्ने गराउने ।
- (२) उपाध्यक्ष:
 (क) अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने ।
 (ख) अध्यक्षले दिएको जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।
 (ग) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले गर्दै आएको कार्य गर्ने ।
- (३) सचिव:
 (क) अध्यक्षको निर्देशन अनुरूप उपभोक्ता समितिको बैठक बोलाउने ।
 (ख) बैठकमा योजना र प्रतिवेदन पेश गर्ने र निर्णय अभिलेख राख्ने ।
 (ग) पारित निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने ।
 (घ) कार्यालय सञ्चालन गर्ने ।
- (४) कोषाध्यक्ष:
 (क) संस्थाको कोषको रेखदेख र सञ्चालन गर्ने ।
 (ख) साधारणसभामा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने ।
 (ग) समितिको लेखा दुरुस्त राख्ने ।
- (५) सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार:
 (क) समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने ।
 (ख) संस्थाको कार्यमा रचनात्मक भूमिकाको निर्वाह गर्ने ।

परिच्छेद – ६

आर्थिक व्यवस्था

११. आर्थिक श्रोत: यस विधान बमोजिम संस्थालाई प्राप्त हुने सबै चल अचल सम्पत्तिको प्राप्ती, भोग, खरिद, बिक्री गर्न सक्नेछ, तर यस प्रकारको बिक्री गर्नु अगाडी स्थानीय सरकारसँग परामर्श गर्नुपर्नेछ ।

१२. कोष:

- (१) उपभोक्ता समितिको नाममा एक छुट्टै कोष हुनेछ, जसमा देहायको रकम जम्मा हुनेछ ।
 (क) कुनै योजना संचालन बापतको रकम ।
 (ख) कसैले स्वेच्छाले दिएको साहयता तथा अनुदान बापतको रकम ।
 (ग) संस्थाको चल अचल सम्पत्ति बिक्रीबाट प्राप्त रकमहरू ।
 (घ) विदेशी संस्था, व्यक्ति वा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाबाट प्राप्त सहयोग ।
 (ङ) संघीय सरकार/ प्रदेश सरकार/ स्थानीय सरकार लगायत विभिन्न संघ संस्थाबाट प्राप्त अनुदान वा सहयोग ।
- (२) समितिको बैंक खाता समितिले तोकोको अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिवको संयुक्त दस्तखतमा सञ्चालन गरिनेछ । त्यसमा संस्थाको छाप लगाउनु पर्नेछ ।

१३. उपभोक्ता समितिको लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक परिक्षण:

- (क) समितिको आय/व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(ख) सूर्योदय नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, योजना शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा वा योजनासंग सम्बन्धित नियमानकारी निकायले चाहेमा जुनसुकै वखत पनि संस्थाको हिसाबकिताब जाँच गर्न सक्नेछ ।

(ग) उपभोक्ता समितिले समितिबाट संचालन भएको योजना सम्पन्न भए पश्चात् जनप्रतिनिधि एवं सरोकारवाला व्यक्तिहरुको रोहवरमा सार्वजनिक परिक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई समेत गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ७

विविध

१४. संस्थाको विगठन: कुनै पनि योजनाको कार्य सम्पन्न भै सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न भए पश्चात उक्त उपभोक्ता समिति आवश्यक नरहेको देखिएमा समितिले उपभोक्ता समितिलाई विघटन गर्न सक्नेछ । तर, उपभोक्ता समितिबाट संचालन गरिएको कुनै पनि योजनामा अनियमितता भएको भनी कोही कसैले उजुर बाजुर गरेमा सो योजना र उजुरी प्रति सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको जबाफदेहिता भने समाप्त हुने छैन ।

१५. आर्थिक वर्ष: आर्थिक वर्ष श्रावण १ गते बाट प्रारम्भ भइ आषाढ मसान्तमा समाप्त हुनेछ ।

१६. संशोधन : यो विधानलाई समयानुकुल कार्यान्वयन गर्नको लागि उपभोक्ता समितिको साधारण सभाले यो विधानलाई आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्न सक्नेछ । नगरपालिकालाई अनिवार्य रूपमा विधान संशोधन भएको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

हामी उपभोक्ता समितिका सदस्यहरु यस विधान बमोजिम कार्य गर्न मञ्जुर भई निम्न साक्षीको रोहवरमा विधानमा सहीछाप गर्दछौं ।

क्र.सं.	पद	नाम	हस्ताक्षर	साक्षीको नाम र थर
१	अध्यक्ष			
२	उपाध्यक्ष			
३	सचिव			
४	कोषाध्यक्ष			
५	सदस्य			
६	सदस्य			
७	सदस्य			
८	सदस्य			
९	सदस्य			
१०	सदस्य			
११	सदस्य			

अनुसूची-ख
उपभोक्ता समितिको छाप

उपभोक्ता समितिको छाप देहाय बमोजिम हुनेछः

अनुसूची २
(कार्यविधिको दफा ४ (१) ठ संग सम्बन्धित)
सूर्योदय नगरपालिका
इलाम

श्रीमान्

मिति:

.....कार्यालय इलाम ।

विषय: उपभोक्ता समिति दर्ता गरी पाउँ ।

यस नगरपालिकाको वडा नं. टोल मा कार्य गर्नका लागि मिति
..... मा सम्बन्धित उपभोक्ताको आमभेलाबाट उपभोक्ता समिति गठन गर्ने निर्णय भएको र उक्त निर्णय
बमोजिम उपभोक्ता समिति दर्ता/सूचीकरणको लागि यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

.....

.....

.....

(सचिव)

(कोषाध्यक्ष)

(अध्यक्ष)

नाम, थर:

नाम, थर:

नाम, थर:

सम्पर्क नम्बर:

सम्पर्क नम्बर:

सम्पर्क नम्बर:

मिति:

मिति:

मिति:

अनुसूची ३
(कार्यविधिको दफा ४ (१) ड संग सम्बन्धित)
सूर्योदय नगरपालिका
इलाम

उपभोक्ता समिति दर्ता प्रमाण-पत्र

दर्ता नम्बर:

मिति:

.....

यस नगरपालिकाको वडा नं. को टोलमाकार्य गर्नका लागि मिति
..... मा सम्बन्धित उपभोक्ताको भेलाबाट उपभोक्ता समिति गठन गर्ने निर्णय भए बमोजिम उपभोक्ता
समितिको को बैठकको निर्णयबाट समिति दर्ताको लागि निवेदन प्राप्त भएको हुँदा मिति
को निर्णयानुसार समिति दर्ता गर्ने निर्णय भएकोले उपभोक्ता समिति दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान
गरिएको छ ।

उपभोक्ता समिति दर्ता नम्बर: (आर्थिक वर्ष)

उपभोक्ता समितिको नाम:

उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नम्बर:

दर्ता प्रमाणपत्र मान्य रहने अवधि: २०८१ असार मसान्तसम्म ।

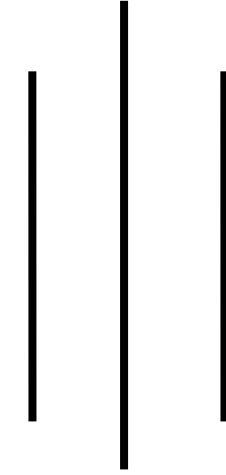
.....

अनुसूची - ५
(कार्यविधिको दफा ७ (२) संग सम्बन्धीत)

सूर्योदय नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

फिक्कल, इलाम
कोशी प्रदेश, नेपाल

योजना सम्झौता फारम

(सम्झौता पत्र प्रति योजना ३ प्रति हुनुपर्नेछ । १ प्रति लेखा शाखा र १ प्रति योजना तथा प्राविधिक शाखा र १ प्रति उपभोक्ता समितिलाई दिने प्रयोजनको लागि)

स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम :

योजनाको नाम:

ठेगाना : सूर्योदय नगरपालिका

आ.व.:

उपभोक्ता समितिको:-

अध्यक्षको नाम:- श्री

सम्पर्क नं.

सचिबको नाम:- श्री

सम्पर्क नं.

कोषाध्यक्षको नाम:- श्री

सम्पर्क नं.

योजना सम्झौता फारम

१. सम्झौता गर्ने पक्षहरुको विवरण (उपभोक्ता समितिको र सूर्योदय नगरपालिकाको कार्यालय)

नाम : **सूर्योदय नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, फिक्कल, इलाम** (पहिलो पक्ष)

उपभोक्ता समितिको नाम (दोस्रो पक्ष) : **श्री.....**

ठेगाना : **सूर्योदय नगरपालिका, इलाम**

अन्य साझेदार निकाय :

स्वीकृत कार्यक्रमको नाम :

स्वीकृत योजनाको नाम :

उद्देश्य :

योजना स्वीकृत गर्ने निकाय : सूर्योदय नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, फिक्कल इलाम

२. आयोजनाको लागत सहभागिता सम्बन्धी विवरण :

योजनाको कुल लागत रकम रु :

उपभोक्ता समितिको सहभागिता रकम रु : (कम्तीमा २०%)

नगद रु. : जनश्रमदान रु. : स्थानीय निर्माण सामग्री रु.....

नगरपालिकाबाट स्वीकृत रकम रु.

अन्य साझेदार निकायहरुबाट व्यहोर्ने रु र प्रतिशत :

(क) निजी क्षेत्र रु : प्रतिशत :

(ख) गैह्र सरकारी क्षेत्र (राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय) रु : प्रतिशत :

(ग) विषयगत कार्यालय रु : प्रतिशत :

(घ) अन्य साझेदार रु : प्रतिशत :

(ङ) अन्य निकाय रु. : प्रतिशत :

३. उपभोक्ता समिति सम्बन्धी विवरण (आयोजनाबाट लाभान्वित हुने) जनसंख्या :

(क) जम्मा घरधुरी संख्या: (ख) जम्मा परिवार संख्या (ग) जम्मा टो.वि.संस्था.....

(घ) जम्मा जनसंख्या : महिला : पुरुष :

(ङ) पिछडिएको तथा विपन्न परिवार संख्या : महिला पुरुष

(च) पिछडिएको तथा विपन्न वर्गको जनसंख्या महिला पुरुष

(छ) दलित वर्गको जनसंख्या: महिला पुरुष

(ज) आदिबासीको जनसंख्या: महिला पुरुष

(झ) अन्य परिवार संख्या : महिला पुरुष

(ञ) बालबालिकाको संख्या (१८ वर्ष मुनिका) : महिला पुरुष

(ट) अन्य वर्ग (ब्राम्हण क्षेत्री/अन्य) को जनसंख्या महिला पुरुष

३.१ उपभोक्ता समिति गठन गर्ने निकायको नाम र ठेगाना : **सूर्योदय नगरपालिका, इलाम**

३.२ उपभोक्ता समिति गठन भएको मिति :

३.३ उपभोक्ता समिति गठन हुने आम उपभोक्ता भेलामा उपस्थिति संख्या :

३.४ उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीको विवरण :

सि.न.	पदाधिकारीको नाम थर	लिङ्ग म/पु	पद	ठेगाना	समपर्क नं.
१	श्री	अध्यक्ष		
२	श्री	साचिव		
३	श्री	कोषाध्यक्ष		

४	श्री	सदस्य		
५	श्री	सदस्य		
६	श्री	सदस्य		
७	श्री	सदस्य		

४. आयोजना सम्बन्धी विवरण :

आयोजनाको क्षेत्र : **सूर्योदय नगरपालिका**

(क) आर्थिक/सामाजिक/भौतिक पूर्वाधार/अन्य खुलाउने :

(ख) आयोजना शुरु र सम्पन्न हुने मिति : शुरु हुने सम्पन्न हुने :

(ग) म्याद थप भएको भए सो सम्बन्धी विवरण : म्याद थप भएको भए मिति : म्याद थप अनुसार काम सम्पन्न हुने मिति :

५. आयोजनाको लागत अनुमानबाट भर्ने आयोजनाको प्राविधिक विवरण :

(क) सिंचाई भए लम्बाई (मि.) सिंचित हुने क्षेत्रफल (हेक्टर)

(ख) विद्यालय भए कोठा संख्या : क्षेत्रफल : (व.मि)

(ग) सामुदायिक भवन भए कोठा संख्या : क्षेत्रफल : (व.मि)

(घ) हेल्थ पोष्ट भए कोठा संख्या : क्षेत्रफल : (व.मि)

(ङ) खेल मैदान भए : क्षेत्रफल : (व.मि)

(च) बाटो भए लम्बाई : कि.मि. चौडाई कि.मी. उचाई से.मी.

(छ) कल्भर्ट तथा ढल भए, लम्बाई मी. चौडाई : मी.

(ज) पुल भए, लम्बाई मी. प्रकार :

(झ) खानेपानी भए, पाइपको लम्बाई : वितरण हुने धारा संख्या :

इन्टेक : घ.मी. विभिन्न किसिमका टंकी निर्माण/बीपीटी घ.मी.

(ञ) लघु जलविद्युत भए, क्षमता : कि.वा.

(ट) विद्युतीकरण भए, तारको लम्बाई : मि. पोल संख्या :

(ठ) बृक्षारोपण तथा जडीबुटी संरक्षण भए, संरक्षित क्षेत्रको क्षेत्रफल : हेक्टर

(ड) प्रशोधन केन्द्र भए, प्रकार : क्षमता :

(ढ) मिल भए, प्रकार : क्षमता :

(ण) तालिम भए, प्रकार : सहभागी संख्या : दिन :

(त) शौचालय भए, प्रकार : वटा :

(थ) अन्य (माथि उल्लिखित भन्दा अन्य प्रकारको आयोजना भए, विवरण उल्लेख गर्ने) :

६. उपभोक्ता समितिलाई प्रदान गरिएको निकास सम्बन्धी विवरण :

किस्ता	प्राविधिक नापजाँचको आधारमा मूल्याङ्कन रकम	निकास गएको रकम	मिति	प्रतिशत	कैफियत
पहिलो					
दोश्रो					
तेश्रो तथा अन्तिम					
जम्मा					

७. उपभोक्ता समितिको बैंक खाता सम्बन्धी विवरण :

बैंक खाता नं. : खातावालाको नाम

बैंक नाम : शाखा :

खाता सञ्चालकहरुको नाम :

१. उपभोक्ता समितिहरुलाई योजना सञ्चालन गर्दा पेशकी दिइने छैन । जति काम भयो त्यसैको आधारमा मुल्याङ्कन गरी भुक्तानी दिइनेछ ।
२. सम्झौतामा उल्लेख भएको म्यादमित्र उपभोक्ता समितिले आयोजना सम्पन्न गरी सक्नुपर्नेछ । कुनै कारणवश आयोजना सम्पन्न हुन नसकेमा सम्पन्न हुन नसकेको कारण सहित १५ दिन अगावै म्याद थपका लागि निवेदन दिनुपर्नेछ । म्याद थपको कारण कार्यालयलाई उचित लागेमा कार्यालयले सम्झौताको म्याद थप गर्न सक्नेछ । यसरी म्याद थप नगरी भुक्तानी/पेशकी उपलब्ध हुने छैन । म्याद थपको लागि औचित्य र कारण सहित उपभोक्ता समितिबाट निर्णय गरी समयमा नै निवेदन दिनु पर्नेछ ।
३. आयोजनामा लाग्ने रकम नगरपालिकाको कामको आधारमा किस्तामा उपलब्ध गराउने छ ।
४. उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग रकम माग गर्दा प्राविधिक मुल्याङ्कन, खर्च अनुमोदन प्रतिलिपि, अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन, सार्वजनिक खर्च परीक्षण, योजनाको फोटो, आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगती विवरण लगायतका कागजातहरु अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
५. आयोजनामा आवश्यक प्राविधिक सहयोग नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने छ ।
६. लागत सहभागिता विवरणमा उल्लेख भए अनुसार सहभागिता जुटाउनु उपभोक्ता समितिको जिम्मेवारी हुनेछ। जनसहभागिता बापतको नगद रकम व्यहोर्ने भए सम्झौता गरेकै दिनमा भौचर दाखिला गर्नुपर्नेछ । जनश्रमदान र स्थानीय निर्माण सामग्रीबाट व्यहोर्ने भए सम्झौतामा प्रष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ । सो बापतको जनसहभागिता अनिवार्य उपभोक्ता समितिले जुटाउनुपर्ने छ । व्यहोर्नुपर्ने छ । सो कुरा कार्ययोजना र कार्यान्वयन योजनामा स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ
७. आयोजनासँग सम्बन्धित प्राप्त नगद/जिन्सी उपभोक्ता समितिले सम्बन्धित आयोजनामा मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ। अन्य व्यवस्थापन कार्यमा खर्च गर्न पाइने छैन । प्राप्त नगद÷जिन्सीको दुरुपयोग, हिनामिना वा हानी नोक्सानी गरेमा प्रचलित नियम अनुसार उपभोक्ता समितिलाई कारवाही हुनेछ ।
८. उपभोक्ता समितिले कार्य सम्पन्न गरेको आधारमा कार्यालयले रकम भुक्तानी गर्नेछ । त्यस्तो रकम कार्यालयबाट उपभोक्ता समितिको बैंक खातामा निकास गरिनेछ ।
९. उपभोक्ता समितिले काम सम्पन्न गरिसकेपछि बाँकी रहन गएका खप्रे सामानहरु मर्मत सम्भार समिति गठन भएको भए सो समितिलाई र सो नभए यस कार्यालयलाई बुझाउनुपर्नेछ । मर्मत सम्भार समितिलाई बुझाएको समानको विवरण एक प्रति यस कार्यालयलाई जानकारीको लागि बुझाउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समितिले आयोजनाको मर्मत संभारको लागि मर्मत संभार समिति बनाई विधिवत दर्ता गर्नु पर्नेछ ।
१०. आयोजनाको लागि चाहिने आवश्यक कागजात यसै साथ संलग्न राख्नुपर्नेछ ।
११. उपभोक्ता समितिका सबै पदाधिकारीको नागरिकताको प्रतिलिपी संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
१२. उपभोक्ता समितिले आयोजनासँग सम्बन्धित बिल भरपाइहरु, डोरहाजिरी फाराम, जिन्सी, नगदी खाताहरु, समिति/समुहको निर्णय पुस्तिका आदि कागजात अख्तियार दुरुपयोग आयोग र अन्तर्गतका कार्यालय, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र लगायतका निगरानी राख्ने निकायहरु (Oversight Agency) कार्यालय, नगरपालिका कार्यालय र अन्य सरोकारवाला पदाधिकारीले मागेको बखत उपलब्ध गराउनुपर्नेछ र त्यसको लेखापरीक्षण पनि गराउन सकिनेछ ।
१३. योजना सम्झौता पश्चात कार्यान्वयन चरणका कुनै प्रकारको विवाद सिर्जना भएमा त्यसको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी उपभोक्ता समितिको हुनेछ । यसको लागि सम्बन्धित वडाले सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
१४. योजना सम्झौता भएपछि उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई कार्य शुरु हुनुभन्दा अगाडि आयोजनाको प्रकृति र आवश्यकता अनुसार अभिमुखीकरण तालिम दिइनेछ। अभिमुखीकरण तालिम लिइसकेपछि मात्र कार्यादेश प्राप्त गरी प्राविधिकबाट लेआउट भएपछि मात्र काम शुरु गर्नुपर्नेछ ।

१५. उपभोक्ता समितिले आयोजनाको सार्वजनिक परीक्षण, आयोजना सूचना पाटी, आम्दानी खर्चको सार्वजनिकीकरण तथा अन्य पारदर्शिता सम्बन्धी प्रावधानको पालना गर्नुपर्नेछ । आयोजना सूचना पाटी सम्झौता भएपछि उपभोक्ता समितिले तत्कालै राख्नु पर्नेछ।
१६. उपभोक्ता समितिले योजना सम्झौता भएको मितिले १ महिनाभित्र कार्य सञ्चालन नगरेमा उक्त समितिसँगको सम्झौता कार्यालयले तोड्न सक्नेछ ।
१७. उपभोक्ता समितिबाट योजनाको प्रकृति र अवस्था अनुसार योजना सञ्चालन गर्न अति आवश्यक पर्ने स्वीकृत ल.ई अनुसारका(स्थानीय बाहेकका) निर्माण सामाग्री, अन्य जडान गर्नुपर्ने उपकरण, र अन्य सामान खरीद गर्नुपर्ने प्रयोजनको लागि मात्र उपभोक्ता समितिबाट निर्णय भई आएमा पेशकी रकम कार्यालयले उपलब्ध गराउन सक्ने छ । यसरी लिएको पेशकी रकमबाट तोकिएको समयभित्र माथि उल्लेखित निर्माण सामाग्री खरीद नगरी रकमको दुरुपयोग गर्ने, खरीद निर्माण सामाग्रीको बिल भरपाई चुस्त दुरुस्त र पारदर्शी रूपमा नराख्ने, वा ल.इ. अनुसारको निर्माण सामाग्री र अन्य उपकरण तथा सामान खरीद प्रयोजनको लागि पेशकी लिई अन्यत्र काममा लगाउने गरेको पाइएमा, पेशकी रकम तत्काल उपभोक्ता समितिबाट फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।
१८. आयोजना सम्पन्न भएपछि स्थानीय निकायबाट जाँचपास गरी फरफारकको प्रमाणपत्र लिनुपर्नेछ । साथै आयोजना हस्तान्तरण लिई आवश्यक मर्मत सम्भारको व्यवस्था सम्बन्धित उपभोक्ताहरुले नै गर्नुपर्नेछ ।
१९. आयोजना सम्पन्न भए पश्चात करचुक्ता गर्ने दायित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।
२०. कार्यालयसँग योजना कार्यान्वयनको लागि योजना सम्झौता गरी योजना सम्पन्न नगर्ने, फरफारक नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई कालोसूचीमा राखिने छ ।
२१. उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग सम्झौता गरी निर्माण व्यवसायी मार्फत गरी काम गरेको पाइएमा सम्झौता स्थगित गरी कारवाही गरिनेछ र कालो सूचीमा राखिनेछ ।
२२. उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौताको शर्त नं.१ मा उल्लेख भए बमोजिम उपभोक्ता समितिले कार्य गरेको आधारमा प्राविधिकबाट नापजाँच र मुल्याङ्कन भएपछि प्रथम किस्ता बापत उपलब्ध गराइएको प्रथम किस्ता रकम खर्च भएपछि सो खर्च रकमको आम उपभोक्ता भेलाबाट खर्चको अनुमोदन गरी सोको प्रतिलिपी र उपभोक्ता समितिबाट खर्च अनुमोदन सहितको निर्णय प्राप्त भएपछि मात्र दोस्रो किस्ता रकम उपभोक्ता समितिले माग गर्नुपर्नेछ । सोही प्रकारले दोस्रो किस्ता रकम र तेस्रो तथा अन्तिम किस्ता रकम माग गर्नुपर्नेछ । आम उपभोक्ता भेलाबाट प्रथम, दोस्रो र अन्तिम किस्ताको खर्च रकम सार्वजनिक गरेको सार्वजनिक खर्च परीक्षणको प्रतिलिपी र सोही अनुसार उपभोक्ता समितिबाट खर्च अनुमोदन भएको निर्णयको प्रतिलिपी नगर कार्यपालिकामा प्राप्त नभएमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट भुक्तानी गर्न सकिने छैन। सार्वजनिक परीक्षण गर्दा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त निर्धारित ढाँचा अनुसार गर्नुपर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण गर्ने मिति, समय र स्थान तोकिएको आयोजनाले समेटेका क्षेत्रका लाभान्वित उपभोक्ताहरु, टोल विकास संस्थाका पदाधिकारीहरु, पत्रकार, सञ्चारकर्मी, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, सरकारी तथा गैर सरकारी निकायका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, स्थानीय समाजसेवीहरु, बृद्धिजीवीहरु, सम्बन्धित वडाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु, सम्बन्धित वडाका राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु र सार्वजनिक सेवामा संलग्न व्यक्तिहरुलाई सूचना गरी आमन्त्रण गरी वडाका कर्मचारी वा सामुदायिक परिचालकहरुबाट गराउनु पर्नेछ ।
२३. उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालित आयोजनाको सार्वजनिक खर्च परीक्षण गर्ने कार्यमा आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्यमा उपभोक्ता समितिले सम्बन्धित नगरपालिका/वडाको सहयोग लिनुपर्नेछ र सम्बन्धित वडाले सहयोग र सहजीकरण गर्नुपर्नेछ ।
२४. नगरस्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति/वडा स्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति=आयोजना स्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समितिको अनुगमन प्रतिवेदन, निर्णय सिफारिस र सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट आयोजना सम्पन्न भएको किटानी सिफारिस प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिइनेछ ।

२५. आयोजना सम्झौता भएपछि उपभोक्ता समितिले नगर कार्यपालिकाको योजना तथा प्राविधिक शाखाको प्राविधिकबाट सहयोग लिई निर्धारित ढाँचाको योजना सञ्चालन सम्बन्धी कार्ययोजना (Work Plan), कार्यान्वयन योजना Implementation Plan_ पेश गर्नुपर्नेछ । र नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट अभिमुखीकरण र तालिम लिई कार्यादेश दिएपछि मात्र काम शुरु गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिले काम शुरु गर्नुअघि सम्बन्धित प्राविधिकको परामर्शमा ले-आउट लिएर मात्र काम सुरु गर्नुपर्नेछ । र सम्बन्धित प्राविधिकबाट निरन्तर रूपमा सल्लाह तथा निरीक्षण गराई तोकिएको डिजाइन र स्वीकृत ल. इ. नम्रस, मापदण्ड तथा स्पेसिफिकेशन बमोजिम गुणस्तरीय काम गर्नुपर्नेछ ।
२६. उपभोक्ता समितिले आयोजना सञ्चालन गर्दा प्राविधिकबाट तोकिएको डिजाइन, स्वीकृत ल.इ. नमर्स, स्पेशिफिकेशन, नगरसभाबाट स्वीकृत दररेट र मापदण्ड अनुसार मात्र कार्य गर्नुपर्नेछ । जनश्रमदान र स्थानीय निर्माण सामग्रीको जनसहभागिता जुटाउने गलत मनसायले उपभोक्ता समितिले स्वीकृत डिजाइन, ल. ई. नम्रस, स्पेशिफिकेशन अनुसारको काम नगरी अन्य काम भएका सो को प्राविधिक नापजाँच र मुल्याङ्कन हुने छैन । र सो कार्य वापतको भुक्तानी हुने छैन ।
२७. उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न भएको कामको प्रकृति र अवस्था हेरी उपभोक्ता समितिबाट काम सम्पन्न भएको कुल प्राविधिक मुल्याङ्कन रकमको ५% रकम उपभोक्ता समितिले पेश गरेको सम्पन्न कामको तेस्रो तथा अन्तिम बिलबाट धरौटी कट्टा गरिनेछ । उक्त कट्टा भएको ५% धरौटी रकम सूर्योदय नगरपालिकाको स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ को प्रकरण नं. ३४ (१) र (३) बमोजिम आयोजना जाँचपास र फरफारक भएपछि र सोको अनुमोदन नगरसभाबाट भएपछि वा प्रचलित आर्थिक ऐन, नियम, सार्वजनिक खरीद ऐन तथा नियमावली कार्यविधि बमोजिम मर्मत सम्भार अवधि -Defect Liability Period_ काम सम्पन्न भएको कम्तीमा ६ महिना व्यतित (समाप्त) भएपछि मात्र कट्टा गरिएको धरौटी रकम भुक्तानी दिइनेछ ।
२८. श्रममूलक प्रविधिबाट कार्य गराउने भनी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी दोस्रो पक्ष (उपभोक्ता समितिबाट) हेभी मेशिनरी उपकरण प्रयोग गरी निर्माण कार्य गरेको पाइएमा प्रथम पक्षबाट त्यस्तो हेभी मेशिन उपकरण प्रयोग गरी गरेको कामको प्रथम पक्षबाट प्राविधिक नापजाँच चेकजाँच मूल्यांकन गरिने छैन र आर्थिक मूल्यांकन समेत गरिने छैन । साथै श्रममूलक प्रविधिबाट कार्य गराउने भनी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी हेभी मेशिन प्रयोग गरी गरेको कामको प्रथम पक्षबाट भुक्तानी गरिने छैन । श्रममूलक प्रविधिबाट कार्य गराउने भनी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी हेभी मेशिन उपकरण प्रयोग गरी गरेको कामको कुनै कारणवश पहिलो पक्षबाट भुक्तानी भै सकेको अवस्थामा पछिल्लो रनिङ वीलबाट समेत पहिल्यै भएको कामको भुक्तानी रकमको मूल्यांकन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरी दोस्रो पक्ष (उपभोक्ता समिति)लाई कालो सूचीमा राखिनेछ । उपभोक्ता समितिले हेभी मेशिन उपकरण प्रयोग गरी गरेको कामको श्रममूलक प्रविधिबाट श्रमिकद्वारा गरेको भनी डोर हाजिर पेश गरेमा त्यस्तो कामको समेत प्रथम पक्षबाट प्राविधिक नापजाँच चेकजाँच र मूल्यांकन गरिने छैन साथै उक्त कार्यको भुक्तानी समेत गरिनेछैन । यदि त्यस्तो गरेको पाइएमा उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समितिलाई कालो सूचीमा राखिनेछ ।
२९. उपभोक्ता समितिबाट निर्माण कार्य गर्दा निर्माण कार्यको हकमा शुरु लागत अनुमानका कुनै आइटमहरूमा परिवर्तन हुने भएमा अधिकारप्राप्त व्यक्ति वा कार्यालयबाट लागत अनुमान संशोधन गरेपश्चात् मात्र कार्य गराउनु पर्नेछ । यसरी लागत अनुमान संशोधन नगरी कार्य गरेमा उपभोक्ता समिति नै जिम्मेवार हुनेछ ।
३०. उपभोक्ता समितिले निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्दा डोजर रोलर, एस्काभेटर लगायत हेभी इक्विपमेन्ट र भारी मेशिनरी उपकरण भाडामा लिएको एवम् घर वहालमा लिई विल भरपाई पेश भएको अवस्थामा १० प्रतिशत भाडा कर वा वहाल कर तिर्नुपर्नेछ ।
३१. उपभोक्ता समितिले निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्दा वा निर्माण सामग्री खरिद गरी कार्य गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) लाग्ने वस्तु, सामान तथा सेवा खरिद गर्दा रु. २० हजार भन्दा बढी मूल्यको सामग्रीमा अनिवार्य रूपमा मूल्य अभिवृद्धि

कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गर्नुपर्नेछ । साथै उक्त बिलमा उल्लिखित मू.अ. कर बाहेकको रकममा १.५ प्रतिशत अग्रीम आयकर बापत करकट्टी गरी बाँकी रकममात्र सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई/सम्बन्धित सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी हुनेछ । उपभोक्ता समितिले रु. २० हजारभन्दा कम मूल्यको सामग्री खरिदमा पान नम्बर लिएको व्यक्ति वा फर्मबाट खरिद गर्नुपर्नेछ । अन्यथा निर्माण सामग्री खरिद गर्ने उपभोक्ता समिति नै जिम्मेवार हुनेछ ।

३२. उपभोक्ता समितिबाट आयोजनाको बारेमा आयोजना सुरु गर्नुभन्दा पहिला आयोजनाले समेटेका क्षेत्रका सबै टोल बस्तीका लाभान्वित स्थानीय उपभोक्ताहरू र कम्तीमा टोल विकास संस्थाका पदाधिकारीहरूलाई भेला गरी आयोजनाको बारेमा पूर्व जानकारी (Pre Mass Sensitization) गराउनुपर्ने छ ।
३३. उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा काम सुरु हुनुभन्दा अगाडिको फोटो, तस्वीर, कार्य हुँदै गरेको समयको फोटो, तस्वीर र काम सम्पन्न भईसकेपछिको फोटो तस्वीर अनिवार्य भुक्तानी माग गर्दा पेश गर्नुपर्नेछ ।
३४. उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्यको भौतिक एवम् वित्तिय प्रगति विवरण सू.न.पा. स्थानीय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ को बुँदा नं. २४ (१९) बमोजिम भुक्तानी माग गर्दा पेश गर्नुपर्नेछ ।
३५. प्रचलित आर्थिक कार्यविधि ऐन संशोधन सहित २०५५ तथा तत्सम्बन्धी नियमावली संशोधन सहित २०६४, सार्वजनिक खरीद ऐन (संशोधन सहित) २०६३ र सार्वजनिक खरीद नियमावली (संशोधन सहित) २०६४ को नियम १७(९) बमोजिम साथै सूर्योदय नगरपालिका स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ को प्रकरण नं.२४ (१८) बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट आयोजना सञ्चालनः कार्यान्वयन गर्दा, डोजर, लोडर, एक्सामेटर, रोलर, ग्रेडर, विटुमिन व्वाइलर जस्ता हेभी इक्वीपमेण्ट र उपकरण प्रयोग गर्न पाइने छैन । यदि लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा नै माथि उल्लिखित उपकरण लगायत हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको अवस्थामा सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा नगरपालिकाको सहमति लिई यस्ता हेभी मेशिन उपकरण प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
३६. डोर हाजिरमा कामगर्ने श्रमिकहरूको कम गर्दै गरेको श्रमिकको फोटो अनिवार्य उपभोक्ता समिति (दोस्रो पक्ष)ले राख्नुपर्नेछ ।
३७. उपभोक्ता समिति (दोस्रो पक्ष)ले आयोजनाको निर्माण कार्यमा प्रयोग गरेको हेभी मेशिन उपकरण नगरपालिकामा सूचीकृत भएको प्रमाण र सूचीकृत भएको कर दस्तुरको प्रमाण राख्नुपर्नेछ ।
३८. उपभोक्ता समितिका सबै पदाधिकारीहरूले नियमानुसारको विगत आ.ब.को बाँकी बक्यौता र आ.ब.२०७७।०७८ को नियमानुसार कर, शूल्क, दस्तुर बुझाएको प्रमाण पेश गर्नुपर्नेछ ।
३९. यसमा उल्लेख नभएका कुराहरू प्रचलित कानून, ऐन र नियमानुसार हुनेछ ।
४०. माथि उल्लेख भए बमोजिम शर्तहरू पालना गर्न हामी निम्न पक्षहरू मञ्जुर गर्दछौं ।

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट

दस्तखत :

नाम, थर :

पद :

ठेगाना :

मिति :

नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको तर्फबाट :

दस्तखत :

नाम, थर :

पद :

ठेगाना : सूर्योदय नगरपालिका, इलाम

मिति :

साक्षीहरू :

सि.न

नाम थर

ठेगाना

सम्पर्क नं.

हस्ताक्षर

- ၁.
- ၂.
- ၃.
- ၄.

अनुसूची ६

(कार्यविधिको दफा ११ (५) सँग सम्बन्धित)

सार्वजनिक परीक्षण फारामको ढाँचा पेश गरेको कार्यालय.....

१. आयोजनाको नाम:

क) स्थल:

ख) लागत अनुमान:

ग) आयोजना शुरू हुने मिति:

घ) आयोजना सम्पन्न हुने मिति:

२. उपभोक्ता समिति/सामुदायिक संस्थाको क) नाम:

क) अध्यक्षको नाम:

ख) सदस्य संख्या:

महिला: पुरुष:

३. आम्दानी खर्चको विवरण:

क) आम्दानीतर्फ जम्मा:

आम्दानीको श्रोत (कहाँबाट कति नगद तथा जिन्सी प्राप्त भयो खुलाउने) रकम वा परिमाण कैफियत	रकम वा परिमाण	कैफियत

ख) खर्चतर्फ

खर्चको विवरण	दर	परिमाण	जम्मा
१. सामाग्री (के के सामाग्री खरिद भयो ?)			
२. ज्याला (के मा कति भुक्तानी भयो ?)			
३. श्रमदान (कति जनाले श्रमदान गरे ?)			
४. व्यवस्थापन खर्च (ढुवानी तथा अन्य खर्च)			

ग) मौज्जात

विवरण	रकम वा परिमाण	कैफियत
१ नगद		

बैंक		
व्यक्तिको जिम्मा		
२ सामग्रीहरू		

घ) भुक्तानी दिन बाँकी

विवरण	रकम वा परिमाण

४. सम्पन्न आयोजनाको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण

कामको विवरण	लक्ष्य	प्रगति

५. आयोजनाले पुऱ्याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित जनसंख्या (आयोजना सञ्चालन भएको स्थानका उपभोक्ताहरू) ।

६. आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजक संस्थामा कामको जिम्मेवारी बाँडफाँड (कस कसले कस्तो कस्तो कामको जिम्मेवारी लिएका थिएका खुलाउने)

उपस्थिति:

१

२

३

४

५

रोहवरः नामथरः

पदः

मितिः

द्रष्टव्यः सार्वजनिक परिक्षण कार्यक्रममा उपस्थित सरोकारवालाहरूको उपस्थिति अनिवार्य रूपमा संलग्न हुनुपर्नेछ

।

अनुसूची ७
(कार्यविधिको दफा ११ (६) सँग सम्बन्धित)
खर्च सार्वजनिक सूचना फाराम

मिति:

१. आयोजनाको नाम:—
२. आयोजना स्थल:—
३. विनियोजित वजेट:—
४. आयोजना स्विकृत भएको आ.व:—
५. आयोजना सम्झौता भएको मिति:—
६. काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति:—
७. काम सम्पन्न भएको मिति:—
८. उ.स. को बैठकले खर्च स्वीकृत गरेको मिति:—

आम्दानी र खर्चको विवरण

आम्दानी		खर्च	
विवरण	रकम रु	विवरण	रकम
प्रथम किस्ता		ज्याला	
दोश्रो किस्ता		निर्माण सामाग्री खरिद	
तेश्रो किस्ता		ढुवानी	
जनश्रमदान		भाडा	
वस्तुगत सहायता		व्यवस्थापन खर्च	
लागत सहभागिता			

उपर्युक्तानुसारको आम्दानी तथा खर्च विवरण यथार्थ हो । यसमा सबै आम्दानी तथा खर्चहरू समावेश गरिएको छ । साथै उपभोक्ताहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा आयोजना कार्यान्वयन गरिएको छ । यसको एक प्रति वडा कार्यालयमा समेत पेश गरिएको छ ।

.....
कोषाध्यक्ष

.....
सचिव

.....
अध्यक्ष

अनुसूची ८
(कार्यविधिको दफा ११(७) संग सम्बन्धित)

आयोजना सूचना पाटीको नमूना

१. आयोजनाको नाम:

२. आयोजना संचालन गर्ने कार्यालय/कार्यक्रमको नाम:

३. उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नं.

४. आयोजनाको कुल लागत रकम रु:

४.१. आयोजनामा कार्यालयबाट व्यहोर्ने लागत रु:

४.२. जनसहभागिताबाट व्यहोर्ने लागत रकम रु:

४.३. आयोजनामा लगानी गर्ने अन्य निकायको नाम र व्यहोर्ने लागत रकम रु:

५. आयोजना सम्झौता मिति:

६. आयोजना सम्पन्न गर्ने मिति:

७. आयोजनाबाट लाभान्वित जनसंख्या:

८. मुख्य मुख्य कार्यहरु:

क)

ख)

ग)

९. साइट इन्चार्जहरुको

क) नाम, थर:

ख) सम्पर्क नम्बर:

अनुसूची ९
(कार्यविधिको दफा १५(१) सँग सम्बन्धित)

आयोजना हस्तान्तरण फाराम

सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. मा सञ्चालित मितिमा शुरु भई मिति मा सम्पन्न भएको आयोजना मिति मा यस नगरपालिकामा सूचीकृत भई प्रमाण पत्र नं. प्राप्त गरेको शूल्क/मर्मत सम्भार शूल्क लिई नगरपालिकाले तोकी दिए बमोजिम उक्त आयोजनाको मर्मत सम्भार गर्ने नगरपालिका तथा उपभोक्ता समिति दुवै पक्ष सहमत भई आज मिति मा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण र सूचारु अवस्थामा राख्ने सहमति भएको छ । यस आयोजना प्रति उपभोक्ता समितिले देखाएको चाख, विश्वास, धैर्य र सक्रिय सहयोगको लागि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गरिएको छ ।

नगरपालिकाको तर्फबाट (हस्तान्तरण)

हस्तान्तरण गर्ने:

नाम:

पद:

कार्यालय:

उपभोक्ता समितिको तर्फबाट

हस्तान्तरण लिने:

नाम:

पद:

समिति/समुदाय:

साक्षीहरु

कार्यालयको तर्फबाट				समुदायको तर्फबाट			
क्र.सं.	नाम	पद	हस्ताक्षर	क्र.सं.	नाम	पद	हस्ताक्षर

योजना/आयोजना हस्तान्तरणका शर्तहरू:

- मर्मत सम्भार कोष सम्बन्धी व्यवस्था ।
यस योजनाको दिगो उपयोगका लागि योजनासँग सम्बद्ध संरचनाहरुको समायोचित मर्मत सम्भारको व्यवस्था यस उपभोक्ता समिति/मर्मत सम्भार उपभोक्ता समितिले गर्नेछ ।
- मर्मत सम्भार कोष सम्बन्धी व्यवस्थाका लागि उपभोक्ता समितिले एक मर्मत सम्भार कोष खडा गर्नेछ जसमा निम्न बमोजिमका रकमहरु जम्मा गरिनेछ ।
क. जि.स.स./नगरपालिका/वडा वा अन्य निकायबाट प्राप्त रकम,
ख. योजनाबाट उपलब्ध सेवा उपयोग गरे वापत उपभोक्ताहरुबाट उठाएको रकम,

३. उपभोक्ता समितिले योजनाको उपयोग गरे वापत प्रति व्यक्ति/घरधुरीले देहाय बमोजिम रकम प्रति महिना/वर्ष उठाउन सक्नेछः-
- क. सिंचाई योजनाको हकमा: सिंचित क्षेत्रफल प्रति रोपनी/हेक्टर प्रति महिना/वर्ष रु. ।
- ख. खानेपानी योजनाको हकमा: प्रति घरधुरी प्रति महिना रु. ।
- ग. विद्यालयको हकमा प्रति परिवार रु.।
- घ. सामुदायिक भवन प्रति परिवार रु.।
- ङ. सडक/कल्मर्ट प्रति परिवार रु.।
- च. अन्य उत्पादनमूलक वा आर्थिक क्रियाकलापसँग सम्वन्धित योजना प्रति सदस्य रु.।

अनुसूची १०

(कार्यविधिको दफा १८(ड) सँग सम्बन्धित)

उपभोक्ता समितिको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन

विवरण पेश गरेको कार्यालय.....

१. आयोजनाको विवरण

आयोजनाको नाम: वडा नं. टोल/बस्ती:
उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष: सचिव:

२. आयोजनाको लागत: प्राप्त अनुदान रकम रु. चन्दा रकम रु. जनसहभागिता रकम रु.
जम्मा रकम रु.

३. हालसम्मको खर्च रु.

क. कार्यालयबाट प्राप्त रकम रु.

१. निर्माण सामग्रीमा (सिमेन्ट, छड, काठ, ढुंगा वा फुवा, गिट्टी, उपकरण आदि) रु. .

२. ज्याला:- दक्ष रु:- अदक्ष रु. जम्मा रु. -

३. मसलन्द सामान (कपि, कलम, मसी, कागज आदि) रु.

४. दैनिक भ्रमण भत्ता (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रु.

५. प्राविधिक निरीक्षण बापत खर्च (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रु.

६. अन्य

ख. जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको खर्च रु: श्रमको मूल्य बराबर रकम रु.

जिन्सी सामान मूल्य बराबर रकम रु. कूल जम्मा रु.

४. प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम मूल्यांकन रकम रु.

५. उपभोक्ता समूहको निर्णय बमोजिम/समीक्षाबाट खर्च देखिएको रु.

६. कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य समस्याहरू: क. ख. ग.

७. समाधानका उपायहरू

क.

ख.

ग.

८. कार्यालयबाट र अन्य निकायबाट अनुगमन भए अनुगमनको सुझाव:

क.

ख.

ग.

९. हाल माग गरेको किस्ता रकम रू.

१०. मुख्य खर्च प्रयोजन

११. प्राप्त रकम आयोजना बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्ने गराउने छैनौं ।

.....

तयार गर्ने

.....

सचिव

.....

कोषाध्यक्ष

.....

अध्यक्ष